

Hoe staat het met de OM-afdoening?

Vanaf 1 februari 2009 krijgen bestuurders onder invloed door heel Nederland te maken met de OM-straftbeslissing. Bovendien lopen zij het risico om als gevolg van deze strafbepaling voor maximaal zes maanden hun rijbevoegdheid kwijt te raken. Het ministerie van Justitie informeert.

De Wet OM-afdoening is op 1 februari 2008 in werking getreden. Met deze wet kan het OM bepaalde zaken buitengerechtelijk afdoen. Anders dan bij de transactie, waarbij voorkoming van vervolging het doel is, is de OM-afdoening een daad van vervolging. Als de ontvanger van een strafbepaling niet in verzet gaat, wordt de strafbepaling onherroepelijk en krijgt het CJIB namens het OM een executoriale titel.

Op dit moment wordt alleen in de arrondissementen Amsterdam en Den Bosch de strafbepaling uitgevaardigd, voor enkele art. 8 WVV-feiten ('rijden onder invloed') en is de geldboete de enige sanctie. Vanaf 1 februari gaan ook andere arrondissementen werken met de OM-afdoening. Bovendien kan dan een OBM (ontzegging van de bevoegdheid tot het besturen van motorrijtuigen) worden opgelegd door de officier van justitie, na het horen van de te bestraffen persoon. De Wet OM-

afdoening wordt gefaseerd bij de parketten ingevoerd. De fasering is te raadplegen via www.om.nl/strafbepaling.

Tot medio oktober zijn 2061 strafbepalingen uitgevaardigd en 38 verzetten ingediend. Een aantal zaken waarin verzet werd gedaan is in Amsterdam en Den Bosch al op zitting geweest. In alle gevallen leidde dit tot een veroordeling en daarmee tot een vernietiging van de strafbepaling.

Vanaf januari 2009 kunnen ook gemeentes een strafbepaling uitvaardigen: de bestuurlijke strafbepaling. De vier grote steden (Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Rotterdam) krijgen als eerste deze mogelijkheid. Het gaat hierbij om overlastfeiten. Eventueel verzet tegen deze strafbepaling komt, net als de OM-straftbeslissing, bij het OM terecht.

Meer over de bestuurlijke strafbepaling is te vinden via www.bestuurlijkestrafbepaling.nl.

Van de deken

Willem Bekkers

Overheid tegenover advocaat

Zijn justitie en advocatuur natuurlijke bondgenoten? De Orde zou het graag zo zien. Je recht 'krijgt' je niet altijd. Recht halen kost geld en niet iedere burger kan dat betalen.

Aan rechtspleging gaat het contact tussen advocaat en cliënt vooraf. In dat contact overleggen zij over de aard van het voorgelegde vraagstuk en de middelen die de burger ten dienste staan om 'zijn recht te halen'. Een onafhankelijke advocaat adviseert in de eerste plaats over de juridische status van de voorgelegde vraag. Moet of kan deze met behulp van juridische middelen worden opgelost? En vervolgens: is het wel een zaak voor de rechter of kan beter buitengerechtelijke geschillenbeslechting worden toegepast? De inschakeling van een advocaat leidt nooit zonder meer tot een rechtszaak, maar biedt een zekere garantie dat de zaken die aan de rechter worden voorgelegd daar ook thuishoren. Zonder dit kwaliteitsmoment tussen professional en cliënt zal het systeem van rechtspleging niet minder worden belast, maar eerder meer.

Rechtsbijstandverzekeraars kunnen in dezen maar een beperkte rol spelen, buiten familierecht en strafrecht. Bovendien is een verzekeraar een commercieel bedrijf waar de aandeelhouder winst wil zien. Is dat in de advocatuur dan anders, zo wordt mij voortdurend tegengeworpen. Zijn er geen doorgewinterde urenschrijvers die kansloze kwesties rekken ten faveure van de eigen bankrekening? Natuurlijk zijn die er, en is het zaak dat dit soort advocaten wordt geholpen de weg naar de uitgang te vinden. Ik denk overigens dat door menigeen ernstig wordt onderschat dat de overgrote meerderheid van de Nederlandse advocatuur grote betekenis hecht aan het belang van recht en rechtsstaat.

De overheid heeft zich, blijkens haar voornemens, een beeld gevormd van de toegang tot het recht, van de problemen die de rechtzoekende ontmoet en van de rol die de advocatuur daarbij speelt. Dat beeld komt niet overeen met de ervaringen van rechtzoekenden en met die van hun advocaten. Zij weten maar al te goed dat de overheid medeveroorzaker is van de problemen van rechtzoekenden en dat de wijze waarop zij zich niet zelden tegenover burgers gedraagt, iets te goed past bij de voorgenomen bezuinigingen. De overheid is er voor de burgers en advocaten zijn er voor hun portemonnee, zo lijkt het kabinet te denken. De praktijk is een andere.

De Nederlandse balie verzet zich niet tegen het bezuinigen op uitgaven met gemeenschapsgeld maar wel tegen bezuinigingen die de toegang tot het recht schaden. Als burgers hierdoor buiten de boot van de rechtsstaat vallen (uw rechtsstaat is de mijne niet) zullen we uiteindelijk allemaal verliezer zijn en niet alleen in financieel opzicht.

Laten justitie en balie bondgenoten zijn in een vitale rechtsstaat.

Reageren: vandedeken@advocatenorde.nl